

MTV Oy
Jari Jussila
00033 MTV3

VIESTINTÄVIRASTON ARVIO MARS HYÖKKÄÄ ELOKUVASTA

Asian tausta ja säännökset

Viestintävirasto on saanut katsojayhteydenoton, jonka mukaan MTV3-kanavalla lähetettiin pääsiäispäivänä 27.3. kello 14.30 Mars hyökkää-niminen elokuva, jota on pidettävä lapsille sopimattomana.

Viestintävirasto valvoo televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 35 §:n nojalla kyseisen lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista.

Televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 19 §:n mukaan televisiotoiminnan harjoittajan on huolehdittava siitä, että televisio-ohjelmat, jotka väkivaltaisuuksensa tai seksuaalisen sisältönsä vuoksi tai kauhua herättämällä taikka muulla näihin rinnastettavalla tavalla ovat omiaan vaikuttamaan haitallisesti lasten kehitykseen lähetetään sellaiseen aikaan, jolloin lapset eivät tavallisesti katso televisio-ohjelmia.

Säännöksen tulkintakäytännössä on kesästä 2004 lähtien ollut käytössä kolme vedenjakajakellonaikaa ikärajoineen. Käytännön mukaan alle 11-vuotiaille haitallisia ohjelmia ei saa lähettää arkisin ennen klo 17.00, alle 15-vuotiaille haitallisia ohjelmia ei saa lähettää ennen klo 21.00 ja alle 18-vuotiaille haitallisia ohjelmia ei saa lähettää ennen klo 23.00.

Saadut selvitykset

Viestintävirasto on vastaanottanut MTV Oy:n selvityksen asiassa sekä tutustunut sille toimitettuun näytenuhaan kyseisestä ohjelmasta.

Valtion elokuvatarkastamo on määritellyt Mars hyökkää elokuvalla K-11 ikärajan (rek.pvm 2.1.1997). Koska elokuva esitettiin pääsiäispäivänä eli sunnuntaina 27.3.2005, MTV Oy katsoo, että elokuvan esittäminen klo 14.30 ei ole ollut televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain vastaista.

Viestintäviraston arvio

Kuvaohjelmien tarkastamisesta annettu laki (775/2000) sisältää määräyksiä kuvaohjelman (esim. elokuva) tarkastuttamisesta ennen sen levitystä tai esittämistä. Televisio-ohjelmille ei ole kuvaohjelmien tarkastamisesta annetun lain mukaisia ennakkovalvontakeinoja. Televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain hallituksen esityksessä (HE 34/1998 vp) kuitenkin todetaan, että mikäli televisio-ohjelma on valtion elokuvatarkastamon tarkastama, tulisi televisio-ohjelman sijoittelussa ottaa soveltuvin osin huomioon ne ikärajaluokitukset, jotka elokuvia sekä video- ja muita kuvaohjelmia koskevissa laeissa on säädetty.

Television katselijoita, toisin kuin esimerkiksi elokuvateattereissa kävijöitä, ei voi valvoa ikärajan perusteella. Televisio-ohjelmien osalta lähetysajan valinnalla tai teknisin keinoin tuleekin varmistaa, että alaikäiset eivät kuule tai näe ohjelmia, jotka voivat vahingoittaa heidän fyysistä, henkistä tai moraalista kehitystään (HE 34/1998 vp).

Viestintävirasto arvioi ohjelmien ikärajaluokituksia valtion elokuvatarkastamon ikärajaluokituksia soveltuvin osin tulkintaohjeena käyttäen. Mikäli televisio-ohjelma, kuten elokuva, on elokuvatarkastamon ennalta tarkastama, noudattaa Viestintävirasto lähtökohtaisesti elokuvatarkastamon kyseiselle elokuvalla määräämää ikärajaluokitusta.

Valtion elokuvatarkastamo on määrännyt Mars hyökkää elokuvalla K-11 ikärajan. Viestintäviraston tulkintakäytännön mukaan alle 11-vuotiaille haitallisia ohjelmia ei saa lähettää arkisin ennen klo 17.00. Mars hyökkää lähetettiin sunnuntaina, jolloin vanhempien oletetaan valvovan lastensa television katselua.

Viestintävirasto katsoo, että Mars hyökkää elokuvan esittäminen ei ole ollut televisio- ja radiotoimintalain vastaista.

Yksikön päällikkö

Merja Saari

Lakimies

Päivi-Maria Virta